

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie oskarżonego **M.R.**
o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 8 października 2025 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Bytomiu
z dnia 30 lipca 2025 r., sygn. akt II K 928/25,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę Sądu Rejonowego w Bytomiu o sygn. akt II K 928/25 do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chrzanowie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bytomiu postanowieniem z dnia 30 lipca 2025 r., sygn. akt II K 928/25, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy oskarżonego M.R., innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swój wniosek wskazał, że w przedmiotowej sprawie substydatywny akt oskarżenia został wniesiony przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „X.” sp. z o.o., które jest związane umową o świadczenie usług [...] z Sądem Rejonowym w Bytomiu, pracownicy tego podmiotu stale pracują na terenie budynku sądu i na rzecz jego ochrony, co zdaniem sądu może wywierać wpływ na swobodę orzekania

lub stwarzać przekonanie, nawet mylne, o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 lipca 2025 r., sygn. akt IV KO 68/25, przekazał przedmiotową sprawę na wniosek Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bytomiu, bezpodstawnie wskazując, że wskazane we wniosku wątpliwości nie dotyczą tego sądu.

Z nadesłanego do Sądu Najwyższego pisma wynika, że Sąd Rejonowy w Chrzanowie nie ma zawartej umowy z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „X.” sp. z o.o., o świadczenie usług [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Bytomiu zasługuje na uwzględnienie.

Tytułem wstępu należy podkreślić, że stosowanie przepisu art. 37 k.p.k. ma wyjątkowy charakter z uwagi na możliwość odstąpienia od właściwości miejscowej sądu. Przekazanie sprawy powinno nastąpić jedynie w sytuacji, gdy występują realne okoliczności, które mogą zagrażać, w wypadku rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, dobru wymiaru sprawiedliwości. Za takie okoliczności można uznać tego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie, nawet mylne, o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (zob. postanowienie SN z dnia 18 lutego 2021 r., IV KO 4/21; postanowienie SN z dnia 15 maja 2023 r., III KO 41/23; postanowienie SN z dnia 27 lutego 2025 r., III KO 3/25).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, uznać należy, że przytoczone we wniosku sądu meriti argumenty, wskazują, że zachodzi tego rodzaju okoliczność pozwalająca na przyjęcie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania przedmiotowej sprawy do jej rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Z akt sprawy wynika, że Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe X., jest związane z Sądem Rejonowym w Bytomiu umową o świadczenie usług [...], pracownicy tej firmy nadal pracują na terenie budynku tego sądu i na rzecz jego ochrony. Okoliczność ta, wskazująca na występujące więzy

gospodarcze między stroną postępowania a sądem, którego sędziowie mieliby rozpoznawać przedmiotową sprawę, niewątpliwie mogłaby wywołać u postronnego, obiektywnego obserwatora takiego procesu wątpliwości, co do bezstronnego i obiektywnego przeprowadzenia postępowania we właściwym sądzie.

Zgodzić należy się z tezą, ugruntowaną już w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2020 r., V KO 45/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2024 r., IV KO 56/24; postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2025 r., III KO 171/24; postanowienie SN z dnia 20 lutego 2025 r., V KO 22/25).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił przekazać sprawę Sądowi Rejonowego w Bytomiu o sygn. akt II K 928/25 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jednocześnie czyniąc zastrzeżenie, że decyzja powyższa podyktowana jest troską o dobro wymiaru sprawiedliwości, albowiem okoliczności tej sprawy, w sytuacji gdyby rozpoznawał ją sąd właściwy, mogłyby w odczuciu społecznym wywołać wątpliwości co do obiektywności i rzetelności prowadzonego postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 25 października 2024 r., V KO 108/24).

Uwzględniając wskazane okoliczności uznano, że zaistniała podstawa określona w art. 37 k.p.k. do przekazania przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Chrzanowie, położonemu w odległości stosunkowo bliskiej od sądu miejscowo właściwego, którego nie dotyczą wskazane we wniosku okoliczności.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[WB]

[a.ł.]

